

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.002/2023/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1 cím2

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

ügyvéd2 cím4

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 10. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

25.P.20.531/2022/9. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú eljárási illetéket az alperesnek az esedékesség napjáig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára kell megfizetnie.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, továbbá az államnak – az Állami Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla és a Kaposvári Törvényszék megnevezését, az első- és másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a párt továbbiakban: párt1) pártigazgatója volt, a 2018. évi választási kampány során a egyéb1 érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal tárgyalt plakátok kihelyezése, plakáthelyek bérlete tárgyában.
- [2] Az alperes az általa üzemeltetett www.sonline.hu internetes oldalon 2018. március 21. napján „A párt1 pártigazgatója egyéb2 táskahordozója” című cikket jelentetett meg, melyben foglaltak szerint „...a párt1 pártigazgatója, felperes1 jár pénzért egyéb1hoz, hogy a lefizetésekre legyen elegendő pénz.”, illetve „...rajta keresztül jutnak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez.”
- [3] A felperes kereseti kérelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (2) bekezdése, 2:43.§ d) pontja, 2:45.§ (2) bekezdése, 2:51.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fentiekkel megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, és kérte az alperes kötelezését 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére.
- [4] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli cikkben megjelent állítások, miszerint a felperes a párt1 pártigazgatójaként egyéb1hoz járt a más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és rajta keresztül jutottak el a feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez, valósak. Tény, hogy a felperes rendszeresen járt egyéb1hoz, egy alkalommal fénykép is készült róla, ahogy táskával a vállán távozik egyéb1től, a Fővárosi Törvényszék előtt 69.P.22.756/2018. számon folyamatban volt eljárásban pedig több tanú vallotta, hogy a párton belüli szóbeszéd szerint egyéb1től sok pénz áramlott a párt1 Magyarország Mozgalom felé. Mindebből levonható az a következtetés, hogy a finanszírozás koordinátora nem lehetett más, mint a felperes. Mindemellet az olvasók tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások túlzásokra hajlamos jellemzőivel, ezért a sérelmezett kijelentések nem minősülnek olyan közléseknek, amelyek a felperes társadalmi megítélését hátrányosan csorbítanak. A sérelemdíj iránti követelést azért tartotta alaptalannak, mert a felperes a www.feol.hu internetes oldalon közzétett azonos tartalmú cikkért már megfelelő kompenzációban, 400.000 forint sérelemdíjban részesült (Győri Ítéltábla Pf.I.20.192/2021/4.szám).
- [5] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett www.sonline.hu internetes oldalon 2018. március 21. napján „A párt1 pártigazgatója egyéb2 táskahordozója” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a párt1 Magyarorszáért Mozgalom pártigazgatójaként a felperes a 2018-as választási kampányban egyéb1hoz járt más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és a felperesen keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez. Kötelezte az alperest 400.000 forint sérelemdíj, 30.000 forint + Áfa perköltség, 36.000 forint meg nem fizetett eljárási illeték megfizetésére.
- [6] Ítéletének indokolásában felhívta a Ptk. 2:42.§ (1) bekezdését, 2:43.§ d) pontját, 2:44.§-át, 2:45.§ (2) bekezdését, 2:51.§ (1) bekezdés a) pontját, 2:52.§ (1)-(3) bekezdéseit.
- [7] Rögzítette, hogy a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a perbeli cikkben szereplő tényállítások valósak, az alperes azonban bizonyítékot nem nyújtott be, bizonyítási

indítványt nem terjesztett elő. egyéb³, egyéb⁴, valamint egyéb⁵ tanúknak a Fővárosi Törvényszék előtt 69.P.22.756/2018. számon folyamatban volt eljárás során tett vallomásaira hivatkozott, melyben a tanúk beszámoltak arról, hogy sok pénz állt a pártl rendelkezésére, melynek forrása a szóbeszéd szerint egyéb¹ volt. E vallomások alapján az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak, hogy a felperes egyéb¹től táskában pénzt vitt volna el, mely pénz a felperesen keresztül a pártl képviselőjelöltjeihez áramlott, mint vesztegetésre szánt feketepénz, különösen, mivel az alperes meg sem indokolta, hogy a fenti tanúk által elmondottakból miként lehetne azt a következtetést levonni, hogy a finanszírozás kizárólagos koordinátora csak a felperes lehetett.

- [8] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a perbeli cikkben szereplő, a felperes által sérelmesnek tartott tényállítások valótlanok. Mivel pedig az alperes a perbeli cikkben megjelent információit a ... című internetes újság egy cikkéből vette át, azokat nem ellenőrizte le, és az információkkal kapcsolatban a felperes nyilatkozatát sem kérte ki, az elsőfokú bíróság következtetése szerint az alperes a perbeli cikkben a felperesre vonatkozó valótlan tényállításokat híresztelt, és ezzel a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette.
- [9] Rámutatott, hogy a közszereplő felperesnek a tevékenységével összefüggő véleményalkotás során a türeési kötelezettsége magasabb, mint a nem közéleti szereplőknek, azonban valótlan tények nagy nyilvánosság előtti közlését nem köteles tűrni, erre a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki {7/2014. (III. 7.) AB határozat [47]–[49], 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [31], 5/2015. (II. 5.) AB határozat [27]}.
- [10] A sérelemdíj meghatározásánál figyelemmel volt a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, arra, hogy az alperes az általa üzemeltetett más regionális internetes oldalakon is hasonló tartalmú, a felperes lejárására nyilvánvalóan alkalmas cikkeket jelentetett meg. Kifejtette, hogy a sérelemdíjnak nem pusztán reparációs, hanem repressziós célja és funkciója is van, annak szankciós jelleggel reagálnia kell az elkövetett jogsértés tárgyi súlyára is. A követelt 400.000 forint sérelemdíj szükséges a felperes vonatkozásában a reparációs cél, az alperes vonatkozásában a magánjogi büntetés céljának elérésére. Utalt arra is, hogy a másik megyei hírportálon közzétett, az ottani helyi nyilvánosságot célzó jogsértő közlés kompenzációja nem csökkenti a jelen perben értékelendő sérelmet (Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.030/2022/4.).
- [11] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezését azzal indokolta, hogy közismert tények alapján megalapozottan jutott a sérelmezett következtetésekre. A felperes a pártl pártigazgatója volt, rendszeresen tárgyalt egyéb¹sal, egy alkalommal fénykép készült arról, hogy távozik egyéb¹ irodaházából. A pártl olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni, amihez a forrást a pártlhoz közel álló személyek szerint is egyéb¹ nyújtotta. Az a közlés, hogy egyéb¹hoz a felperes járt pénzért, és egyéb¹ pénze rajta keresztül jutott el a pártl képviselőjelöltjeihez, kellő ténybeli alapon nyugvó logikus következtetés. Jelentős közérdeklődésre számot tartó kérdés volt a pártl pártfinanszírozása, a perbeli cikk közügyben való megszólalásnak minősülő aktuális témát dolgozott fel, így annak a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű védelmét kell biztosítani. Hivatkozott a 7/2014. (III. 3.) AB határozat [49] és [50] bekezdéseiben kifejtettekre, miszerint a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak, a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik.
- [12] Emellett a felperes által kért sérelemdíjat eltúlzottnak minősítette, arra hivatkozott, hogy a felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok

bekövetkezésére nem hivatkozott, az általános élettapasztalatok alapján nem vonható le olyan következtetés, hogy a megítélt sérelemdíjra jogosult lenne. A jogsértésként értékelt állítás nem a felperes személyiségét minősíti. A közvélemény a felperes vonatkozásában újra megjelenő állításokat eleve fenntartásokkal, kellő távolságtartással kezeli, a perbeli közlés tartalma az átlagolvasót a felperesről alkotott benyomásában már nem befolyásolta. Azt a csekély hátrányt, amelyet az általános élettapasztalat szerint a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak, az önkéntes helyreigazítás teljes mértékben kompenzálta, a hátrányos következményeket a felperes csak rövid ideig volt kénytelen elviselni. A nem kiemelkedő súlyú jogsértés esetében a sérelemdíj másodlagos preventív funkciója nem érvényesülhet hangsúlyozottan. A magánjogi büntető jelleg is csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogsértő fél kiemelkedő súlyú, szándékos sérelmet okoz, amely a jelen esetben nem valósult meg.

- [13] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Fellebbezési ellenkérelmének indokolásában rámutatott, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 371.§ (1) bekezdés d) pontja ellenére a jogalapot érintően megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg az alperes, e hiányosság miatt a teljes elutasításra irányuló fellebbezés érdemben nem bírálható el, felülbírálat csak a Pp. 369.§ (3) bekezdés d) pontja szerint, az összecszerűség körében lehetséges. Vitatta, hogy a pártl a 2018. évi választások idején olyan kampányt folytatott volna, amelyet önerőből nem tudott finanszírozni. Arra is hivatkozott, hogy a Pp. 373.§ (1) bekezdése alapján az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, az ellenkérelem-változtatás feltételei a jelen eljárásban nem állnak fenn, arra az alperes sem hivatkozott. Meg nem engedett ellenkérelem-változtatásként azonosította az alperesnek azt a hivatkozását is, hogy a jogsértőként értékelt állítások nem a személyiségét, hanem a politikai tevékenységét minősítik. Rámutatott, számos bírósági eljárásban jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az alperesi állítás nem valós. A jogsértés súlyát az elsőfokú bíróság helyesen minősítette jelentősnek, az azonos tartalmú sajtóközleményekkel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.183/2021/5. számú, illetve a Győri Ítéltábla Pf.I.20.028/2020/6. számú ítéleteiben a sérelemdíj magánjogi büntető funkcióinak alkalmazását is szükségesnek találta. Az alperes nem tett közzé helyreigazítást, ennek megtörténte az elsőfokú eljárás során nem is hivatkozott.
- [14] A fellebbezés nem alapos.
- [15] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezési ellenkérelmére figyelemmel elsődlegesen a felülbírálati jogkörének terjedelmét határozta meg. A felperes arra helyesen utalt, hogy az alperes a Pp. 371.§ (1) bekezdés d) pontjában előírt kötelező tartalmi elem körében, megsértett jogszabályhelyként kifejezetten csak a Ptk. 2:52.§ (3) bekezdését jelölte meg. Figyelemmel azonban arra, hogy a Pp. 371.§ (1) bekezdésének 2021. január 1. napjától hatályos rendelkezése szerint a jogszabálysértést jogszabályhely megjelölése nélkül is fel lehet tüntetni, az alperes pedig a teljes elutasítás iránti fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát nem sértette meg, a másodfokú bíróságnak a Pp. 369.§ (3) bekezdés szerinti felülbírálati jogkörében azt is vizsgálnia kellett, hogy a megállapított tényekből a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése szerinti jogi következtetést az elsőfokú bíróság helyesen vonta-e le, avagy e jogszabályhely megsértésével teljesítette-e a keresetet.
- [16] A fellebbezési ellenkérelemre figyelemmel azt is áttekintette a másodfokú bíróság, hogy a fellebbezés valóban tartalmaz-e – a Pp. 373.§ (1) bekezdése szerint meg nem engedett – ellenkérelem-változtatást. Ennek eldöntése során az alperes ellenkérelmét és fellebbezését a Pp. 7.§ (1) bekezdés 4. pontja szerinti értelmező rendelkezésre figyelemmel kellett összehasonlítani. Mivel pedig az alperes az ellenkérelem jogi érvelésében a közügyek demokratikus vitájára, a pártpolitikai véleménynyilvánítások jellemzőire hivatkozással már

utalt a véleménynyilvánítási szabadságra, a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a korábbi jogállásától eltérő vagy további anyagi jogi kifogásra [7.§ (1) bekezdés 4.a) pont] való hivatkozást a fellebbezés nem tartalmaz, ezért a fellebbezésben felhozott érveket a másodfokú bíróság érdemben vizsgálta.

- [17] Az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelése felülbírálata során a másodfokú bíróság a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a megállapított tényekből az elsőfokú bírósággal érdemben azonos következtetést vont le, a megállapított tényeket másként nem minősítette.
- [18] A másodfokú eljárásban már nem volt vitás, hogy azokat az ellenkérelemben valósnak állított tényeket, hogy a felperes egyéblhoz járt a más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzekért és a fekete pénzek rajta keresztül jutottak el a pártl képviselőjelöltjeihez, az alperes nem bizonyította. Ezek helyett bizonyított ténynek legfeljebb azt lehet tekinteni, hogy abban a pártban, melynek a felperes igazgatója volt, szóbeszéd terjedt el egyébltől származó kampánypénzekről, a felperesnek pedig volt (jogszerű indokkal is magyarázható) kapcsolata egyéblsal. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a következtetésével, hogy ezeken a ténybeli alapokon annak híresztelése, hogy a felperes egyéblhoz járt a más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzekért és a fekete pénzek rajta keresztül jutottak el a pártl képviselőjelöltjeihez, a véleménynyilvánítási szabadság kereteit meghaladja.
- [19] A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban kifejtettekre is figyelemmel az kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások pedig úgyszintén részei a szólásszabadságnak, egyrészt, mivel valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [37] bekezdésében felhívott EJEB gyakorlata szerint szintén a véleményszabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. Ugyanitt arra is rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy az EJEB mércéje szerint minél határozottabb, erősebb egy-egy értékítélet, annál szorosabb ténybeli kötődést kell mutatnia [EJEB, Pedersen és Baadsgraad kontra Dánia, (49017/99), 2004. december 17., 76. bekezdés].
- [20] A perbeli, vesztegetési üggyel foglalkozó írás egy név szerint megjelölt pártlos képviselőjelölt által a konkurens jelöltnek tett fizetési ajánlatról készített hangfelvétel kapcsán fejt ki a visszalépés adásvételével kapcsolatos véleményt, és tájékoztat az Origo értesülésére hivatkozással arról, hogy nem egyedi esetről van szó. Ehhez kötődően ismerteti azokat a felperes által sérelmezett híreszteléseket, hogy a lefizetésekhez szükséges pénzekért a felperes jár egyéblhoz, és rajta keresztül kerülnek a pénzek a képviselőjelöltekhez. Kifejezetten a felperes vonatkozásában az írás tehát egyértelmű tényközlést, nem pedig bírálatot kifejező értékítéletet tartalmaz. Amennyiben pedig a egyébltől származó kampánypénzekkel kapcsolatos, párton belüli szóbeszédből, továbbá a felperesnek egyéblnál történő megjelenéséből kiindulva tett, az állítás szintjén megfogalmazott következtetéseket a véleményformálás lehetőségét biztosító megnyilvánulásnak lehetne is tekinteni, ilyen igazolt körülmények mellett az olvasóknak azzal a tényként kezelendő információval történő ellátása, hogy a nem legális forrásból származó, lefizetésre szánt pénz a képviselőjelöltekhez a felperes aktív közreműködésével jut el, adott esetben a vékony ténybeli alapot is nélkülözi. A egyéblnál való megjelenésből ugyanis még a egyébltől származónak vélt pénzre vonatkozó szóbeszéd mellett sem következik, hogy a felperes a megjelölt személytől a híresztelt módon pénzt vett át, és azt a híresztelt célra fordította. Ilyen körülmények között pedig az alperes a

tényállítás véleménynyilvánítási szabadság által biztosított védelmére megalapozottan nem hivatkozhat, a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése szerinti személyiségi jogsértést a valótlan tény híresztelésével megvalósította.

- [21] A másodfokú bíróság a sérelemdíj Ptk. 2:52.§ (3) bekezdés szerint mérlegelt mértékével is egyetértett. 400.000 forint sérelemdíj a perbeli jogsértésből az általános élettapasztalatok mellett bekövetkező hátrányok másnemű, vagyoni előnnyel történő ellensúlyozására a közszereplő felperes esetében is indokolt és szükséges, függetlenül attól, hogy a valótlan tény a felperes személyiségének melyik oldalát sérti. A megítélt sérelemdíj olyan mértéket jelent, melynél a magánjogi büntető jelleg nem jut különösebb hangsúlyhoz. Egyebekben pedig, miután az alperes szem elől tévesztette, hogy a közéleti viták minél szabadabb folyásának biztosítása sem ad felmentést a következtetések és a tények megkülönböztethető módon történő közlésén alapuló hitelesség követelménye alól, a jogsértés, illetve a felróhatóság sem tekinthető csekély vagy jelentéktelen súlyúnak. A fellebbezésben nyomatékosan hangsúlyozott helyreigazítás (melynek esetleges megtörténte sem minősülhetne teljeskörű elégtételnek, egyebekben viszont a jogalapi védekezés alaptalanságát erősítené) olyan új tény, melyet a Pp. 373.§ (2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság nem vehetett figyelembe.
- [22] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [23] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, azért a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján ő köteles viselni, a felperes által felszámítottakkal egyező, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdésének, 4/A.§-ának megfelelő összegben.
- [24] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról, kitérve arra is, hogy az időközben hatályba lépett jogszabályváltozás folytán az elsőfokú eljárási illetéket is ugyanebben az időben és ugyanilyen módon kell az alperesnek megfizetnie.
- [25] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2023. február 27.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró